

[Vilhelm Rasmussen.]

drejer sig om, og hvor stor Summen er gennemsnitlig for hver enkelt Statsskovriders Vedkommende. Det er jo nemlig en Undtagelsesstilling, disse Tjenestemænd indtager i Forhold til andre Tjenestemænd. Hvis der virkelig skal være en Indtægt af Jagten i Statens Skove, er det noget vanskeligt at se, hvorfor det er Skovriderne alene og ikke tillige Skovfogder og Skovløbere, som skal have Del i disse Sportler. Derfor er det nok værd at faa oplyst, hvorledes det forholder sig med denne Sag.

Jeg skal dernæst gaa over til et Spørgsmaal, som jeg i Kraft af min egentlige Virksomhed interesserer mig i ganske overordentlig høj Grad for; det er Folkeskolen og dens Stilling og den Kritik, som i den senere Tid er kommet frem fra forskellige Sider overfor den danske Folkeskole, som jo er en offentlig Virksomhed. Der er i det Blad, der hedder „Folkeskolen“, i Nr. 40 rettet en meget skarp Kritik mod Ledelsen af Statsradiofonien, fordi en Foredragsholder har haft Lejlighed til i et Foredrag paa Danmarks Haandværks og Industris Vegne at rette en meget skarp Kritik mod den danske Folkeskole. Selve det, at det kan ske i Form af et Radioforedrag, forekommer mig noget mærkværdigt, for jeg har en Gang i Anledning af, at jeg skulde holde et uskyldigt Foredrag, faaet en Vejledning fra Driftslederen, hvori der bl. a. stod, at der ikke maatte være Udfald mod Personer eller Institutioner deri, og naar denne Regel gælder for mig, maa jeg gaa ud fra, at den gælder for alle. Jeg vil derfor gerne henstille til den højtærede Trafikminister, at han i hvert Fald øver sin Indflydelse saaledes, at de kritiserede faar Lejlighed til at svare paa Tiltale, f. Eks. i den Form, at Danmarks Lærerforening ved en Repræsentant, som den udvælger, faar Lejlighed til at vejlede Lytterne, og det er jo mange Tusinder af Mennesker. Saa vidt jeg kan skønne, er det en fuldstændig uberettiget Kritik, der er fremkommet fra Haandværkets og Industriens Side, men forstaaeligt er det, at Kritikken er kommet frem, for det første, fordi de ærede Kritikere jo trods deres øvrige fortræffelige Egenskaber ikke er særlig sagkyndige paa dette Omraade, og dernæst, fordi det er meget vanskeligt at klare det Spørgsmaal. Hvis man virkelig objektivt skulde kunne afgøre, om den konfirmerede Ungdom i Øjeblikket, dels i al Almindelighed i sin Udvikling, dels og specielt med Hensyn til Evnen til at læse, skrive og regne, virkelig staar tilbage for de jævndrende for en Menneskealder siden, saa maatte

man jo som Grundlag for en saadan Dom have aldeles nøjagtige objektive Undersøgelser af, hvorledes de unge Mennesker virkelig var beskafne for 30 Aar siden, hvordan de er nu, og saadan en Undersøgelse eksisterer ikke fra for 30 Aar siden, og selv i vore Dage er et Materiale af den Art meget, meget vanskeligt at tilvejebringe. Men dertil kommer desuden, at man maa tage med i Betragtningen, at der i 1903 foregik en ganske overordentlig betydningsfuld Omdannelse af Skolen i Danmark ved den Lov om højere Almenskoler, som Hr. J. C. Christensen gennemførte, en Lov, for hvilken jeg altid har rost Hr. J. C. Christensen. Men denne Lov har jo blandt andre Virkninger haft den, at fra Folkeskolen er et ganske overordentlig stort Procentantal af de allerdygtigste Dreng og Piger gaaet over i Mellemskolen, og hvis saa saadanne Børn i Konfirmationsalderen kommer ind i Haandværk, Industri eller andet praktisk Erhverv, virker de paa Arbejdslederne ikke som Børn fra Folkeskolen, men som Børn fra Mellemskolen. Konfirmander fra Folkeskolen nu og Konfirmander fra Folkeskolen før 1903 er derfor to helt forskellige Materialer af Ungdom, og ved at sammenligne dem kan man af forskellige Grunde meget let komme til et højst uheldigt og uretfærdigt Resultat. Efter det, jeg kender til dansk Opdragelse, maa jeg sige, at det er min faste Overbevisning, at Kritikken er helt forkert, men dermed vil jeg ikke sige, at der slet ikke skulde være noget, man fra Haandværkets og Industriens Side med Rette kan kritisere, men det har man desværre aldeles ikke faaet fat paa. Hvis man nemlig virkelig beskæftiger sig med denne Sag og vil gøre det uden at gøre Uret til nogen Side, saa maa man først og fremmest undersøge, hvis der er noget galt fat med de unge, naar de kommer ud i Haandværk og Industri, hvad Aarsagerne kan være dertil. Og hvis det nu virkelig skulde være rigtigt — nu er jeg elskværdig og gaar ind paa den Tankegang, at de ikke er saa dygtige til at skrive for sig, som de skulde være, og ikke staver saa godt, som Haandværkerne selv gør det —, maa man dog undersøge, om ikke Aarsagen er den, at vort Skriftsprog er saa taabeligt, som det er. Hvis det nemlig er Tilfældet, at Skriftsproget er meget taabeligt, saa er der dog en Mulighed for, at ikke blot de, der nu er Ledere, Haandværkere, skrev daarligt for sig, den Gang de var Konfirmander, hvad de har glemmt, men ogsaa at Nutidens Konfirmander er meget daarligt stillet, naar de skal skrive og man stiller Krav om, at det